

VIEŠO SUPAŽINDINIMO SU ŽVEJŲ PRIEPLAUKŲ ĮRENGIMO ŽEMYNINIAME BALTIJOS
JŪROS KRANTE POVEIKIO
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA
PROTOKOLAS

2009-12-04

Gargždai

Susirinkimas įvyko 2009-12-04 16.00 val. Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos posėdžių salėje.

Susirinkimo pirmininkas - Rosita Milerienė.

Susirinkimo sekretorė – Raimonda Kybrancienė

Susirinkime dalyvauja 12 dalyvių (sąrašas pridedamas).

DARBOTVARKĖ: žvejų prieplaukų įrengimo žemyniniame Baltijos jūros krante poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos pristatymas visuomenei.

Posėdžio pradžioje, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas S. Gulbinskas pasiūlė išrinkti susirinkimo pirmininką ir sekretorių. Dalyvaujančių žmonių pritarimu susirinkimo pirmininku išrinkta Rosita Milerienė, sekretore – Raimonda Kybrancienė.

Iki susirinkimo pradžios buvo užregistruoti dalyvaujantys visuomenės atstovai (sąrašas pridedamas).

KALBĖJO:

Dr. Saulius Gulbinskas, KU Baltijos pajūrio aplinkos tyrimo ir planavimo institutas atstovas ir projekto vadovas, aptarė atliktą visuomenės informavimo procedūrą, atliekant poveikio aplinkai vertinimą. Supažindino su protokolo rašymo, susipažinimo su protokolu ir pastabų protokolui teikimo tvarka. Pasiūlė išrinkti susirinkimo pirmininke - Rositą Milerienę, sekretore – Raimondą Kybrancienę. Taip pat pastebėjo, kad susirinkimo eiga bus įrašoma, kad būtų lengviau identifikuoti kalbėjusius asmenis.

Susirinkimo dalyviai pritarė, kad susirinkimui pirmininkaus R. Milerienė, o protokolą rašys R. Kybrancienė.

Alfonsas Bargaila, Lietuvos žuvininkystės produktų gamintojų asociacijos pirmininkas, aptarė žvejų prieplaukos reikalingumą ir su jų nebuvimu susijusias problemas. Konstatuojama, kad jūrinei žvejybai tinkama prieplauka yra tik Klaipėdos mieste; nei Palangoje nei Šventojije tokių prieplaukų nėra. Net ir Klaipėdos uoste, dėl pastarojo apkrautumo, žvejams su nedideliais laiveliais, darbo sąlygos dažnai problematiškos. Jau 2003 m. kilo idėja apie atskiros žvejų prieplaukos reikalingumą. Remiantis A. Motovos atlikta studija, „Žvejybos strategija Baltijos jūros priekrantėje Lietuvoi įstojus į Europos sąjungą 2007-2013 m“, žvejų prieplaukų nebuvimo problematika įtraukta į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 nacionalinį strateginį planą. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 metų veiksmų programa (patvirtinta 2007-12) suteikia galimybę ES finansinei paramai (apie 40 mlj.). Siekiant įgyvendinti žvejų prieplaukų statybos idėją, LŽPGA 2007 kreipėsi į Klaipėdos apskrities viršinininko administraciją (idėja palaikyta). BPATPI buvo užsakyta galimybių studija, kurioje buvo numatytos prieplaukų vietos (prioritetas Karklėje). Sudarius sutartį su BPATPI buvo pradėtos poveikio aplinkai vertinimo procedūros. Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos taryba nepritarė žvejų prieplaukos vietai Karklės centre ir nederino PAV programos. Dėka LŽPGA užsispyrimo, žiniasklaidos, K.Vintilaitės įsikišimo, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos mero ir tarybos veiksmuose buvo aptikti pažeidimai. 2009-08-31 d. programai buvo pritarta ir pagal tarybos sprendimą Karklėje statyti galima išskyrus prie Cypos upelio. PAV

programos derinimas kiek užtruko KRAAD-e, tačiau buvo patvirtinta. Būtina suteikti žvejybos versle likusiems žvejams tinkamas sąlygas žvejoti, tuo labiau, kad sąlygos bus gerinamos pagal ES finansavimą. Į viešą supažindinimą su PAV ataskaita buvo pakviesti: aplinkos bei žemės ūkio ministrai, R. Baškytė, Klaipėdos rajono meras, žvejai ir kt. suinteresuoti asmenys. Padėkos visiems padėjusiems parengti PAV ataskaitą, t.p. A. Motovai.

R. Milerienė, KU Baltijos pajūrio aplinkos tyrimo ir planavimo instituto darbuotoja, dėkoja už pasisakymą ir siūlo visas diskusijas pradėti išklausus PAV ataskaitos pristatymą.

Dr. Saulius Gulbinskas, primena, kad pagrindas kodėl prieplauka turį būti pastatyta – tai – strateginiai Lietuvos ir ES dokumentai, kuriuose nurodoma, kad priekrantės žvejams privalo būti sudarytos normalios darbo sąlygos (keliai, sanitarinės-techninės sąlygos ir kt.). Pagal ES patvirtintą Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 metų veiksmų programą yra numatytos prioritetingos kryptys, pagal kurias numatytas finansavimas žvejų prieplaukų, uostų, išsikrovimo vietų įrengimui. PAV buvo nagrinėjama koks poveikis aplinkai bus statybos ir veiklos etapais. Pateikti prieplaukų įrengimo techniniai sprendiniai: estakada-gervė, bangolaužis, bunos tipo prieplauka, pontoninio tipo prieplauka, bangolaužiais atitvertas įpalaukos kanalas su vidine akvatorija. Pastarojo varianto prieplaukos turi būti su visa atitinkama infrastruktūra: privažiavimo keliai, automobilių parkavimo aikštelė, hidrotechniniai įrenginiai, krantinės, pakeltuvas, žuvų iškrovimo vietos, pagalbinės buitinės patalpos. Atlikus tiriamuosius darbus (priekrantės sąlygos, batimetrinė analizė, topografiniai darbai, biologinės įvairovės, aplinkos komponentų vertinimas ir kt.) nustatyta, kad pagrindiniai limituojantys veiksniai, kurie apsprendžia prieplaukų tipą (tam tikroje vietoje) yra gamtiniai veiksniai: gyliai priekrantėje bei litodinaminės sąlygos. Atlikus analizę buvo nagrinėjami du pagrindiniai prieplaukų tipai: bangolaužiais atitvertas įpalaukos kanalas su vidine prieplaukos akvatorija, bunos tipo prieplauka. Kiti veiksniai į kuriuos buvo atsižvelgta nagrinėjant vietos tinkamumą ir poveikį aplinkai tai, privažiavimo kelių įrengimas ir galimybė juos įrengti, grunto kasimo darbai, hidrotechninių įrenginių statyba. Buvo apsispręsta ties dviem rajonais, kur būtų galimybė įrengti prieplauką: Karklėje ties Cypa ir ties Rikine bei Nemirsetoje. Įrengiant ties Rikine reikėtų prasigilinti įplaukos kanalą ir užkopėje įrengti vidinį prieplaukos baseiną. Šioje vietoje dideli apribojimai dėl saugomų teritorijų (už Rikinės upelio PRP Plazės rezervatas), todėl buvo nagrinėjama vieta kiek piečiau Rikinės. Klaipėdos raj. savivaldybė nepritarė prieplaukos įrengimui ties Cypa, pagal teritorijų planavimo dokumentus čia numatomas žvejybinis privažiavimas prie jūros, todėl buvo nagrinėta prieplaukos galimybė piečiau Rikinės. Nemirsetoje pagal Palangos miesto bendrąjį planą numatoma prieplauka, tačiau yra sudėtingas dugno reljefas ir seklu. Nemirsetoje išskirtos 3 prieplaukos vietos: kyšulyje, šiauriau kyšulio ir piečiau kyšulio.

Aptariamieji prieplaukų techniniai sprendiniai ir kt. sąlygos. Kai kuriose vietose prieplaukų statyba tampa netgi neįmanoma dėl Saugomų teritorijų apsaugos reglamento, būtent Rikinės žiotyse. Karklėje ties Cypa – šiuo metu labiausiai žvejų eksploatuojama vieta, dėl patogaus privažiavimo kelio ir nuolaidaus kranto. Atlikus visų gamtinių komponentų vertinimus – tai palankiausia vieta prieplaukos įrengimui. Problema – Klaipėdos raj. savivaldybė šiame paplūdimyje nori įrengti pliažą. Pliažo įrengimui – nepatogi vieta dėl plono smėlio sluoksnio (po audrų atsidengia rieduliai, žvirgždas, gargždas) tai apsunkina pliažui būtinos infrastruktūros įrengimą. Cypos žiotyse galėtų būti bangolaužiais (molais) atitvertas įpalaukos kanalas su vidine akvatorija. Prieplauka galėtų užimti 100 m kranto ruožo. Pagal PRP infrastruktūros specialųjį planą, planuojamų gatvių struktūra tinkamai dera su prieplaukos vieta. Didžiausios problemos ir konfliktai: 1. Vaikų ir jaunimo poilsio stovyklos „Žilvitis“ administracijos požiūris buvo kategoriškai neigiamas dėl prieplaukos vietos Cypos žiotyse, ši nusistatymą palaikė ir Klaipėdos raj. savivaldybės administracija. 2. Gretimybėje yra senosios Karklės kapinaitės ir neišlaikomas reikalaujama SAZ (50 m.). Trečiųjų šalių interesu požiūriu ši vieta tampa nepriimtina, nors gamtiniu požiūriu – geresnė nei piečiau Rikinės.

Rikinės žiotyse ribojantis veiksnys – gretimybėje rezervatas. Keičiant rezervato ribas (tai gali trukti keletą metų) rizikuojama prarasti ES finansavimą esamame finansiniame laikotarpyje. Rikinės žiotyse įrengus įplaukos kanalą, o už kopos vidinį baseiną, dėl pakankamai didelio upės nuolydžio kistų hidrologinis režimas. Prieplaukos atveju piečiau Rikinės galimi techniniai-infrastruktūriniai sprendiniai: molai, uosto vartai, suformuotas avanuostas, vidinis baseinas, nedidelis ledo generatorius, nestacionari degalų užpildymo vieta, slipas ir kranas laivų nuleidimui, buitinės-pagalbinės patalpos. Prieplaukos paskirtis neturėtų tik žvejybinė, o turėti daigafunkcinę paskirtį – žvejybinę ir rekreacinę. Pagrindinė infrastruktūrinė problema – privažiavimo keliai. Šiai dienai jų nėra, bet pagal spec. plano sprendinius projektuojama gatvė.

Problemos Nemirsetoje: pagal batimetrinius parametrus (maži gyliai) prieplaukos įrengimas kyšulyje – neįmanomas dėl ekonominių kaštų nepagrįstumo. Šiauriau kyšulio įmanoma bunos tipo prieplauka, kuri problematiška dėl nepatikimo eksploatavimo, esant didesniai bangavimui. Ekonominiu požiūriu – neracionalu. Prieplaukos įrengimas piečiau kyšulio problematiškas dėl intensyvios nešmenų migracijos. Dėl prieplaukos užnešimo eksploatacija sudėtingesnė nei Karklėje. Kita problema – nėra privažiavimo kelių. Prieplauką pastatyti įmanoma, bet finansiniai kaštai ir eksploatacija sudėtingesnė nei Karklėje.

Atlikus alternatyvų analizę nustatyta, kad pagal litodinamines sąlygas esant prieplaukai bet kurioje Karklės vietoje, uosto valymo darbai (nuo užnešimo) turėtų būti vykdomi. Poveikis krantams: pietinėje pusėje - smėlio akumuliacija, šiaurinėje pusėje – kranto išplovimas. Tokiu atveju ties vaikų stovykla formuotąsi geresnis paplūdimys, o ties kapinaitėmis prasidėtų intensyvesnis kranto ardyimas. Kultūros paveldo objektams (kapinaitėms) ties Cypa tam tikra grėsmė sukeliama, bet tai išsprendžiama taikant krantotvarkines priemones. Ties Rikine poveikis krantams nebūtų toks esminis. Gamtosauginiu aspektu (Natura 200 vertybės ir kt.) prieplaukos vietos prie Rikinės – problematiškos, o prie Cypos problemų praktiškai nėra. Infrastruktūros požiūriu numatoma vieta prie Cypos t.p. geresnė. Rikinės žiotyse prieplauka neatitinka esamų planavimo dokumentų sprendinių.

Nemirsetoje ties kyšuliu prieplaukos įrengimą eliminuoja geomorfologinės, sedimentacijos sąlygos. Kiti Nemirsetos variantai pagal daugelį tyrinėtų aspektų yra patenkinami.

Išvada: palyginus visus nagrinėtus variantus (Karklėje ir Nemirsetoje), siūlomas variantas – prieplaukos įrengimas Karklėje į pietus prie Rikinės upelio.

Pageidavimas žvejams, kad pateiktų pageidavimus dėl norimos infrastruktūros.

R.Milerienė, dėkoja už pristatymą ir žodį suteikia Kretingalės seniūnui.

Vytautas Gužas, Klaipėdos rajono savivaldybės Kretingalės seniūnijos seniūnas, išreiškia nuomonę, kad valstybė esanti prie jūros ir neturinti uosto-neturi perspektyvos. Karklė – žvejų kaimelis, prieplaukos nebuvimas taip pat atima vystymosi perspektyvą. Prieplaukos įrengimui pritaria. Klausia: ar yra nustatytas atstumas nuo rezervato ribos, kur galėtų būti vykdoma ūkinė veikla?

Dr. Saulius Gulbinskas, atsako, kad griežtų atstumų nurodančių kur nuo rezervato ribos galima ūkinė veikla nėra. Visas veiklas saugomose teritorijose reglamentuoja su saugomom teritorijom susiję teisės aktai bei numatoma saugomų gamtos objektų palanki apsaugos būklė.

Vytautas Gužas, pastebi, kad Karklės bendruomenėje skirtingos nuomonės dėl prieplaukos: vieni nori ramybės, kiti už prieplauką. Mano, kad prieplaukos vieta prie Rikinės – tinkama.

R. Milerienė, kviečia dalyvius, kitus gyventojus per 10 darbo dienų pareikšti savo nuomonę, peržiūrėti ataskaitą.

Tomas Zolubas, Žuvininkystės departamentas, žvejybos reguliavimo skyriaus vedėjas, išreiškė Žuvininkystės departamento pritarimą prieplaukos statybai ties Rikinės upeliu. Taip pat ir Žemės ūkio viceministras pritaria prieplaukos statybai. Pabrėžė, kad sekančiam finansavimo laikotarpiui žuvininkystės fondas gali būti labai sumažintas, todėl prieplaukai pastatyti finansinės galimybės yra

šiam finansiniame laikotarpyje.

Alfonsas Bargaila, akcentuoja T.Zolubo išsakytas mintis.

R. Milerienė, kviečia pasisakyti žvejus ir pateikti pageidavimus dėl prieplaukos infrastruktūros.

Alfonsas Bargaila, patvirtina, kad prieplaukos paskirtis tikrai bus žvejybinė ir siūlo žvejams teikti pasiūlymus dėl galimos prieplaukos infrastruktūros.

G. Tydikas, G. Tydiko žvejybos įmonė, klausia ar bus numatytos priemonės laivų ištraukimui.

Dr. Saulius Gulbinskis, atsako, kad yra numatytas slipas ir kranas (gervė).

Alfonsas Bargaila, siūlo šalia prieplaukos įrengti nedidelį žuvų turgelį ir kiek praplėsti automobilių stovėjimo aikštelę.

Vytautas Gužas, šiai nuomonei pritaria.

Dr. Saulius Gulbinskis, teigia, kad ruošiant detalų planą galima planuoti autoparkingus.

R. Milerienė, teigia, kad ruošiant PAV ataskaita aikštelės buvo numatytos 20 mašinų ir paskaičiuotas poveikis aplinkai.

Alfonsas Bargaila, replikuodamas į anksčiau Kretingalės seniūno išsakytą nuogąstavimą dėl ramybės trikdymo, teigia, kadangi žvejų laiveliai nedideli, su mažo galingumo varikliais, tai nusiskundimų dėl triukšmo neturėtų būti.

R. Milerienė, dar kartą nurodo kontaktus kuriais galima pateikti pastabas ir pasiūlymus per 10 darbo dienų.

A. Motova, paklausė ar nebuvo nagrinėta prieplaukos įrengimo galimybė Karklėje buvusio elingo vietoje, kur buvo vykdoma žvejybinė veikla.

Alfonsas Bargaila, dar kartą visus pakvietė teikti pageidavimus ir pastabas.

Dr. Saulius Gulbinskis, suteikia informaciją apie PAV ataskaitos derinimo procedūrą.

R. Milerienė, dėkoja už dalyvavimą ir pastabas.

Susirinkimo pirmininkė

Rosita Milerienė

Susirinkimo sekretorė

Raimonda Kybrancienė

Protokolo pasirašymo data 2009-12-11